

ВАСИЛ ЦОНЕВ
ПЕШО В ЦИРКА

chitanka.info

ПЕШО В ЦИРКА^[0]

— Тая, Тинчето — помисли си Пешо, като не я видя на пейката, — не може да я разбере човек...

— Защо? — попита Тинчето.

Пешо политна назад.

Само преди секунда на пейката нямаше никого, а сега нашата приятелка и негова мила братовчедка си седеше, кръстосала крака и леко се хилеше.

— Ти не беше на пейката — отдръпна се Пешо.

— А къде бях?

— Нямаше те.

— И ти ги говориш едни — махна с ръка Тинчето, — ами по-добре седни да видим какво ще правим днес.

Седна, но веднага подскочи от крясък:

— Защо сядаш на коленете ми?

Пешо се извърна и се вцепени — на пейката седеше клоун със сърдито лице.

— Не мога да разбера каква е тази мода — да се сяда на чужди колене — ядосваше се клоунът, — така ли ви учат в училище?

Пешо се напрегна да каже някакво извинение, но успя само да измънка:

— Нннне... ние сме във ваканция.

— Аха. Значи, като сте във ваканция, можеш да сядаш върху главата ми?

— Но аз не седнах на главата ви...

— Или може би искаш да седнеш на ушите ми? — запеняви се клоунът. — Или на носа ми? Или пък ще ти хрумне да започнеш да подстригваш косата ми с ножица? По-добре тогава вземи трион!

Стана и започна да се разхожда напред и назад с ръце зад гърба:

— Какъв срам! Какво нахалство! Да се режат косите на хората с триони!

— Какви триони? — изхленчи Пешо.

— Такива триони! — каза клоунът и посочи ръцете му.

Пешо погледна надолу и дъхът му спря — в ръцете си наистина държеше трион. Клоунът го грабна и пипна зъбците:

— Така си и мислех. Тъп. С тъп трион ще ми стриже косите. И това ми било бръснар!

— Аз не съм бръснар...

— А какъв си? Да не си архиепископ? Или продавач на стари, плесенясали фъстъци? Как може да се продават такива ужасни фъстъци?

Бръкна в кошницата, която внезапно се появи в Пешовите ръце, и извади няколко фъстъка:

— Нима това са фъстъци? Та те са влажни. Навярно са държани в някакво дълбоко тъмно мазе, пълно с бухали и прилепи. Така си и мислех — кимна клоунът, като взе внимателно от раменете на Пешо един бухал и един прилеп, — какво поколение, драги читатели, какъв ужас!

Внезапно се разплака:

— Бих дал всички триони на света, всички стари, плесенясали фъстъци, всички бухали и прилепи за една бяла сиамска котка. Ах, как обичам бели сиамски котки!

— Заповядайте — каза Тинчето и му подаде бяла сиамска котка.

Клоунът изпусна триона, кошницата с фъстъци, бухала и прилепа и прегърна котката:

— Боже мой, каква котка! Благодаря ти, момиченце, благодаря ти!...

И започна да се изкачва по една въжена стълба, провиснала от небето. Изкачи се, изкачи се и изчезна.

— Мислиш ли, че направих добра смяна — обърна се Тинчето към Пешо, — за някакви си бухали, триони, прилепи и плесенясали фъстъци да дам такава хубава сиамска котка?

Пешо се огледа:

— Къде е трионът, кошницата с фъстъците, бухалът и прилепът?

— Какъв трион, каква кошница, какъв бухал и прилеп?

Пешо зяпна, но сетне присви устни:

— Циркови номера!

— Не — каза Тинчето, — това е само предварителната програма пред вратата на цирка, за да се подмамят зрителите.

— Къде е циркът?

— Я се обърни!

Пешо се обърна.

И огромният цирк блесна пред него.

Пред вратата фокусници гълтаха огън, жонгльори подмятаха топки и чинии, а клоунът плачеше.

— Защо плачете? — попита го Тинчето.

— Знаете ли — каза през сълзи клоунът, като избърса очите си с кърпа и я изстиска, — знаете ли, — повтори той, като гледаше как от кърпата шурти вода, — не, вие нищо не знаете!

— Какво трябва да знаем?

— Защо пък трябва да знаеш? — скочи обиден клоунът. — Я гледай какво нахално момиче!

— Ха! — посочи я клоунът. — Да не искаш да влезеш безплатно в цирка? Ха — продължи той, като я посочи повторно — да не би пък да искаш да изиграеш някакъв номер?

— Да — каза Тинчето, — заедно с моя братовчед.

Клоунът я погледна недоверчиво:

— А какво можете, смея ли да попитам? Знаете ли таблицата за умножението? Знаете ли кой е открил островите Барбадос? Знаете ли колко е разстоянието между Слънцето и астероида Церера и в неговия перигей? Знаете ли колко е часът?

— Три и дванадесет минути — каза Тинчето.

— Ужасно! — хвана се за главата клоунът. — Това момиче знае всичко!

И падна в една вана, пълна с пера.

Вратите на цирка се разтвориха и директорът, облечен във фрак и цилиндър, се поклонил пред Пешо и Тинчето:

— Заповядайте. Сега е вашият номер.

Тинчето леко приклезна, взе Пешо за ръка и влязоха в цирка.

Публиката бурно заръкопляска.

Клоунът дотърча до тях и прошепна:

— Бързо, защото ескимосите вече губят търпение и започнаха да се потят.

Тинчето погледна една от ложите и видя група ескимоси, с кожуси, които бършеха чело с кърпи.

— Трябва да направите някакъв много интересен номер — продължи да шепне клоунът, — ескимосите са дошли направо от Беринговия пролив само и само да ви видят.

Тинчето се усмихна и се поклони към ложата с ескимосите. Сетне посочи Пешо.

— Пред нас е един скромен самодеец в цирковото изкуство. Пешо Андреев!

Плесна с ръце и Пешо изчезна.

Публиката ахна. Чуха се викове:

— Къде е Пешо?

Един от разпоредителите се обади:

— Яде вънка сладолед.

Тинчето вдигна ръка:

— Това е много опасен номер, защото той има трета сливица и може да хване ангина.

Пешо влезе, като ближеше фунийка със сладолед.

Тинчето обяви:

— Музикално ядене на сладолед!

Музиката засвири, а Пешо спокойно си изяде сладоледа.

Директорът беше потресен:

— Това момче ще напредне много. Досега такъв номер не сме имали.

Тинчето отново посочи Пешо:

— Фокуси с карти!

Пешо бръкна в пазвата на един от ескимосите, но той започна да се кикоти.

— Какво имате в пазвата си? — попита Пешо.

— Гъдел — отвърна ескимосът.

Пешо извади ръката си.

— А сега?

— Нищо — отвърна ескимосът.

Пешо пак бръкна в пазвата му:

— А сега?

— Пак гъдел — разкикоти се ескимосът.

— Не само гъдел — усмихна се Пешо и извади един заек.

Бръкна и извади гълъб. Бръкна и извади нещо ъглесто, начупено, ръбовато — изобщо нещо невиждано, нечувано и несрещано, от което се чуваше кикотене, хихикане, дъвчене, бълбукане и далечни въздишки.

— Какво е това? — попита Пешо.

— Това е взаимоотношение — каза ескимосът, — да ви отрежа ли малко?

Като видя, че Пешо мига, ескимосът обясни:

— Това е много важно нещо. Когато имате няколко, на пръв поглед несъвместими същества, предмети или препинателни знаци, като да речем: заек и сирене, одеяло и лешници, кит и удивителни, посредством взаимодействието успяваме да ги натъквим така, че да могат да влязат заедно в някакво изречение, във влак, в спор помежду си и какво ли не още. Погледнете колко разнородна публика — от различни квартали, с различни професии, различни номера на обувки и шапки, а посредством взаимоотношението можем така да направим, че да ги свържем в някаква, макар и нетрайна, но все пак — връзка.

Ескимосът отчупи парченца от взаимоотношението и ги хвърли между публиката. И изведнъж посетителите започнаха да говорят помежду си, излязоха на манежа на групи, майките си бърбеха за готвене и кройки, като разхождаха детски колички, деца заиграха на „прескочикобила“, търговец на плодове разтовари стоката си на средата на манежа и започна да продава, калайджия калайдисваше съдове, точилар точеше, резач на дърва наду машината, която започна да стърже пронизително, и изобщо настана пълна бъркотия.

— Ужасно, ужасно! — зачупи ръце клоунът. — Фокусът с карти пропада!

Пешо се сети и се провикна:

— Фокуси с карти!

Извади тесте карти и отиде при търговеца на плод и зеленчук:

— Извадете една карта!

Но жените с количките минаха между него и търговеца и му се скараха:

— Не виждате ли, че пречите на движението?

— Фокуси с карти! — провикна се отчаяно Пешо, но регулировчик с палка и униформа се развика:

— Ало! Движете се вдясно!

И започна да регулира движението на зрителите, които се въртяха в кръг около центъра на манежа, където се бяха разположили търговците и занаятчиите.

— Какъв е този цирк? — крещеше клоунът. — Какво става тук? Боже мой — цирк! Истински цирк!

Седна на манежа и се разплака:

— Всичко се провали! Всичко загина!

Директорът на цирка разблъска хората, свали цилиндъра си и се ръкува с Тинчето:

— Чудесен цирк! Това се казва цирк!

Седна до клоуна и махна с ръка:

— Разбираш ли — това са новите веения в цирковото изкуство. Да навлезе публиката в манежа, да вземе участие в самото представление.

— А ние, клоуните, къде да идем?

— Вие пък заемете мястото на публиката — плесна с ръце директорът. — Това е гениално! Още сега ще бия телеграма в Павликени и ще обясня всичко.

Тинчето го погледна въпросително.

— Там живее леля ми — обясни директорът, — аз споделям всичко с нея.

— Тогава ѝ кажете, че си отиваме — каза ескимосът, — това не е никакъв цирк.

— Видяхте ли? — проплака клоунът. — Аз ви предупредих!

— Фокуси с карти! — крещеше отчаян Пешо. — Изтеглете само една карта!

Но никой не го слушаше и зрителите започнаха да излизат навън.

Пешо дотърча до директора:

— Моля ви, спрете ги — аз не съм направил своите фокуси. Аз правя страшни неща. Аз съм човекът със стоманените челюсти — разкъсвам кюфтета със зъби, аз съм човекът гума — мога да се наведа и да ви вдигна каквато кърпичка искате от земята, мога да ходя по въже — номерът винаги има голям успех, защото слагам въжето на земята, мога да запомня всички числа от едно до десет и да ги кажа дори обратно. Ето — вижте: десет, девет, осем, седем, шест...

Но директорът вече вървеше към изхода.

— Мога да стрелям с капси! — изплака Пешо.

В цирка вече нямаше никой. Една след друга светлините угаснаха. Остана само прожекторът, който осветяваше лицето на Пешо.

И изведнъж се чуха страшни аплодисменти.

Пешо вдигна глава и видя, че клоунът се спусна от върха на цирка и му ръкопляска:

— Браво! Гениално! Брависимо!

— Вие се подигравате! — обиди се Пешо.

— Не е вярно — скочи клоунът, — това са аплодисменти на твоя бъдещ крупен успех.

— Какъв успех?

— Моля ти се — започна да го убеждава клоунът. — „Травиата“ е била освиркана на премиерата, „Чайка“ — също. Временният неуспех е трамплин към величието. Това е съвсем закономерно и дори, бих казал — необходимо. Непрекъснатите успехи разглезват, притъпяват желанието за усъвършенствуване, дори на човек му става отегчително и започва да се прозява: „Боже мой, пак ли успехи!“ — и заприличваш на естрадна певица, която непрекъснато печели „Златният Орфей“. Това, което се случи тази вечер, е прекрасно, дори има една пословица: „За един бит дават двама небити“, и именно от този миг, когато ти пропъди цялата публика и претърпя нечуван провал, приличаш на всемирна катастрофа, наподобяваща по своята величина експлозиите при Нагазаки и Хирошима или грохота от падащите от Ниагара водни маси, които, блъскайки се в дъното, отново избухват нагоре, образувайки десетки хиляди малки и големи дъги... О, това е изумителна гледка, това е фойерверк, това е блясък, това е...

Отначало клоунът говореше бавно и внимателно, но на края забърза като картеница и внезапно млъкна, защото езикът му се преплете и на устата му се появи огромна бяла фльонга. Той примигна и започна бавно да се надига към тъмнината, която обвиваше горната част на цирка, вдигнал скръбно ръце.

Пешо наведе глава и тръгна към изхода.

На вратата стоеше директорът. Той свали цилиндъра и се поклони:

— Заповядайте пак! Беше ми много приятно.

Пешо се приближи до Тинчето, която го чакаше навън.

— Извинявай, Тинче — каза той смутен, — но някак си — не мога да ти дръпна плитките... Нали разбираш, няма подходяща атмосфера... Вярвай ми, бих искал, но...

— Моля ти се, Пешо — успокой го Тинчето, — следния път ще ги дръпнеш два пъти.

Хвана го за ръката и двамата изчезнаха в тъмнината, която вървеше заедно с хората по улиците.

[0] Част от романа „Невероятните приключения на Пешо от нашия квартал и неговата братовчедка Тинчето“ — Бел. moosehead ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.